

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Tucznie z dnia*

**Program
Wspierania Rodziny w Gminie Tucznio
na lata 2014-2016**

2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA	4
2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA	6
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY	9
4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE	11
4.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	11
4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN	13
4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM	14
4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM	18
4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU	25
4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNĄ	32
4.7. PRZESTĘCZOŚĆ WŚRÓD NIELETNICH	33
4.8. RODZINA I DZIECKO POD KURATELĄ SĄDOWĄ	34
4.9. ANALIZA SWOT	34
4.10. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE	36
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	38
5. REALIZACJA PROGRAMU	43
5.1. PROJEKTY	45
SPIS TABEL I WYKRESÓW	49

WPROWADZENIE

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Z punktu widzenia polityki społecznej, która odpowiada za tworzenie warunków samodzielnego funkcjonowania rodziny, rodzina i dziecko stanowią przedmiot niejako selektywnego zainteresowania. Jest tak dlatego, że odnosi się ono zwłaszcza do tych rodzin i pochodzących z nich dzieci, które na pewnym etapie swojego życia stają się bezradne i marginalizowane.

Czynników powodujących bezradność i marginalizację rodziny jest wiele. Co budzi niepokój, ich liczba w ostatnim okresie wzrasta. Jedną z głównych przyczyn zwiększania się zjawisk niepożądanych, godzących w dobro rodziny i dziecka, jest wyczerpanie się więzi społecznych spajających struktury rodziny, wprowadzające element rozchwiania równowagi i harmonii w ich życiu.

Możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane, daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności powinien on być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program został opracowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tuczo przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest on zgodny z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Istnieje wiele definicji rodziny. Najogólniej określa się ją jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Podkreśla się również instytucjonalną formę małżeństwa, poprzez którą powstaje system pokrewieństwa i dziedziczenia. Elementem wyróżniającym rodzinę jest wspólnota mieszkaniowa, tworząca najczęściej jedno gospodarstwo domowe, które może obejmować dwa, a nawet trzy pokolenia. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Ogólnie rzecz ujmując, rodzinę charakteryzuje współwystępowanie takich elementów, jak: wspólne zamieszkanie członków, wspólne nazwisko, wspólna własność oraz wspólna kultura duchowa.

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Każda rodzina tworzy własną, niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą wpływają między innymi: stosunki wzajemne między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowania członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość rodziców oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dziecko, podobnie jak rodzina, nie posiada jednoznacznej definicji. Według Kodeksu cywilnego to osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie uzyskała pełnej zdolności do czynności prawnych. W Kodeksie karnym osobę do ukończenia 17. roku życia uważa się za nieletnią. Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają

rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat.

Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18 roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18. stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego.

Rozwinięcie norm zawartych w Konstytucji, a odnoszących się do rodziny, znajduje miejsce w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W dokumencie tym unormowano problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są Kodeksy: karny, cywilny, postępowania cywilnego i pracy. Pierwszy z nich zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka. Natomiast Kodeks cywilny, choć nie jest bezpośrednio związany z ochroną rodziny, służy jej w zakresie przepisów dotyczących ochrony praw małoletniego w obrocie prawnym oraz dotyczących zasad prawa spadkowego. Kodeks postępowania cywilnego z kolei chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje również ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych dla osób dochodzących roszczeń alimentacyjnych i daje możliwość występowania w tych sprawach w charakterze pełnomocnika właściwego przedstawiciela do spraw opieki społecznej organu gminy lub organizacji społecznej, mającej na celu udzielenie pomocy rodzinie. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

Problematykę rodzinną podejmują również ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe. Jednym z nich jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, której art. 16. stanowi, że rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Zapis dotyczący rodziny figuruje również w pkt 16. pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Mówi on, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Innym dokumentem zapewniającym ochronę rodzinie jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny. W dokumencie tym zapisane jest m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, czyli prawo każdego do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

Problematyka rodzinna podejmowana jest także w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. W dokumencie tym, w określeniu prawa kobiet do równouprawnienia i partnerstwa podkreślono m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Część artykułów Konwencji pozostaje w bezpośrednim związku z rodzinnymi funkcjami kobiety, ukierunkowanymi na wzmocnienie społecznego statusu rodziny.

Kolejnym dokumentem międzynarodowym, będącym zarazem najważniejszym aktem prawnym regulującym prawa dziecka, jest Konwencja o Prawach Dziecka. Jej postanowienia dotyczą osób, które nie ukończyły 18. roku życia i obejmują: prawa cywilne, prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania, prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami, prawa socjalne oraz kulturalne i polityczne. Konwencja ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Tworząc system ochrony dziecka, kierowano się: zasadą dobra dziecka (wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka), zasadą równości (wszystkie dzieci, niezależnie od ich cech: koloru skóry, płci i narodowości, mają być równe wobec prawa), zasadą poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka (ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka) oraz zasadą pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

Jeszcze innym aktem prawnym zapewniającym ochronę dziecku jest Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci. Ma ona zastosowanie do dzieci, które w momencie przystosowania nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Dokumentem na rzecz praw dziecka jest także Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego, która zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Prawny zapis ochrony rodziny i dziecka znajduje się w wyżej wymienionych aktach międzynarodowych oraz w konstytucjach poszczególnych państw członkowskich. Istnieją poza tym wspólnotowe akty wtórne dotyczące równego traktowania kobiet, które zwracają uwagę na konieczność pogodzenia życia zawodowego z rodzinnym oraz na szczególną ochronę kobiet w ciąży i w okresie macierzyństwa.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Tuczno jest gminą miejsko-wiejską, położoną w północno-zachodniej Polsce, w południowej części województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię 249,9 km² i liczy 5.189 mieszkańców, z czego 2.009 osób mieszka w mieście Tuczno, będącym siedzibą władz gminy (stan na 31.12.2012r.).

Gmina jest jedną z pięciu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu wałeckiego. Do gminy, oprócz miasta Tuczno, należy trzynaście sołectw: Jamienko, Jeziorki, Lubiesz, Marcinkowice, Martew, Miłogoszcz, Nowa Studnica, Płociczno, Próchnówko, Rzeczyca, Rusinowo, Strzalin i Zdbowo. Od północy gmina Tuczno graniczy z gminą Mirosławiec, od wschodu – z gminą Wałcz, od południa – z gminą Człopa, a od zachodu – z gminami Drawsko i Kalisz Pomorski.

Pod względem fizycznogeograficznym gmina położona jest na Pojezierzu Wałeckim i Równinie Drawskiej. Ze względu na walory środowiskowe gmina należy do bardzo ciekawych obszarów turystycznych w województwie zachodniopomorskim. Południowo-zachodnią jej część zajmuje obszar Drawieńskiego Parku Narodowego, a północno-wschodnią fragment Jeziora Bytyń Wielki, na którym znajduje się rezerwat Wielki Bytyń. W okolicach miasta Tuczna znajduje się z kolei rezerwat przyrody Mszary Tuczyńskie, a kilka innych rezerwatów znajduje się na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego. Przepływająca przez Park rzeka Płociczna na odcinku do wsi Krępa Krajeńska oraz przepływający przez Jezioro Tuczno jej dopływ Runica są dostępne dla kajaków.

Gmina Tuczno ma charakter rolniczy. W zachodniej jej części przeważają gleby piaszczyste mało przydatne dla rolnictwa, natomiast w części wschodniej dominują gleby wykształcone na utworach gliniastych oraz piasków luźnych. Na koniec 2012 roku w gminie funkcjonowało 185 podmiotów gospodarczych, w tym 174 podmioty o charakterze prywatnym.

Sieć placówek oświatowo-wychowawczych w gminie Tuczno tworzą: Publiczne Przedszkole w Tucznie z dwoma oddziałami zamiejscowymi w Płocicznie i Marcinkowicach, Zespół Szkół im. Wedłów – Tuczyńskich w Tucznie (w jego skład wchodzi Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Szkoła Podstawowa w Płocicznie oraz Szkoła Podstawowa w Marcinkowicach. Działalność kulturalną w gminie prowadzą z kolei Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tucznie z Filią Biblioteczną w Marcinkowicach.

Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie sprzyjają istniejące na jej terenie obiekty rekreacyjno-sportowe. Należą do nich m.in.: boisko „Orlik 2012”, stadion i hala sportowo-widowiskowa.

Pomoc społeczną mieszkańcom gminy udziela Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie, a opiekę zdrowotną świadczą trzy zakłady opieki zdrowotnej: Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tucznie, „Konmed” Świadczenia Medyczne Podstawowa Opieka Zdrowotna w Tucznie i Przychodnia Lekarska „Salus” w Tucznie. Na terenie gminy prowadzone są również dwie prywatne praktyki lekarskie (stomatologiczna i ginekologiczna) oraz działają 2 apteki („JAS – FARM” i „Retro” w Tucznie).

4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Tuczo została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która w obszarze „Rodzina, dziecko i młodzież” została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy.

4.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W latach 2010-2012 liczba mieszkańców gminy Tuczo zmniejszała się z roku na rok (z 5.221 w 2010 r. do 5.189 w 2012 r.). Na koniec 2012 roku większość wśród ogółu ludności stanowiły kobiety (2.617, tj. 50,4%). W analizowanym okresie liczba dzieci i młodzieży spadała, liczba osób w wieku produkcyjnym ulegała wahaniom, a liczba osób starszych systematycznie zwiększała się. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1.051	1.036	1.004
liczba osób w wieku produkcyjnym	3.415	3.422	3.401
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	755	759	784
ogółem	5.221	5.217	5.189

Dane Urzędu Miejskiego w Tucznie.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba urodzeń żywych	69	49	42
liczba zgonów	62	52	56
przyrost naturalny	+7	-3	-14

Dane Urzędu Miejskiego w Tucznie.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-19	-6	0
saldo migracji w ruchu zagranicznym	1	-2	1
saldo migracji ogółem	-18	-8	1

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Spadek liczby dzieci i młodzieży w gminie był m.in. efektem zmieniającej się diety rodzin, o czym świadczy zmniejszająca się liczba urodzeń żywych (z 69 w 2010 r. do 42 w 2012 r.). W głównej mierze to ona wpływała na coraz bardziej niekorzystny przyrost naturalny w gminie (z +7 w 2010 r. do -14 w 2012 r.).

Spadek liczby mieszkańców w gminie był w latach 2010-2011 także efektem ruchu migracyjnego, którego saldo było ujemne (odpowiednio -18 i -8). Migracja mieszkańców do i z gminy odbywała się głównie w ruchu wewnętrznym.

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na możliwość dalszego spadku liczby dzieci i młodzieży oraz wzrostu liczby osób starszych, co będzie wymagało dopasowania do potrzeb tych grup usług społecznych. W przypadku dzieci i młodzieży konieczne będzie dostosowanie dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, osobom starszym trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN

W latach 2011-2012 ogólna liczba budynków mieszkalnych w gminie była wyższa niż w 2010 roku (957 w stosunku do 942), natomiast liczba mieszkań pozostających w zasobach mieszkaniowych gminy spadała (z 79 w 2010 r. do 68 w 2012 r.). Tym samym zmniejszała się liczba izb w tych mieszkaniach (z 229 w 2010 r. do 185 w 2012 r.), a także powierzchnia użytkowa mieszkań (z 3.334 m² w 2010 r. do 2.796 m² w 2012 r.) i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (z 42,2 m² w 2010 r. do 41,1 m² w 2012 r.). Wahaniom ulegała natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (11,4 m² w 2010 r., 14,1 m² w 2011 r., 11,1 m² w 2012 r.). Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba budynków mieszkalnych w gminie	942	957	957
liczba mieszkań komunalnych	79	74	68
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	229	214	185
powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	3.334	3.113	2.796
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	42,2	42,1	41,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	11,4	14,1	11,1

Dane Urzędu Miejskiego w Tucznie.

W latach 2009-2011 liczba nowo oddanych mieszkań w gminie była niewielka, choć stale zwiększała się (z 4 w 2009 r. do 8 w 2011 r.). Co za tym idzie – rosła liczba nowych izb oddanych do użytkowania (z 22 w 2009 r. do 52 w 2011 r.) i powierzchnia użytkowa mieszkań (z 649 m² w 2009 r. do 1.257 m² w 2011 r.).

Jeśli chodzi o budownictwo niemieszkalne, w 2009 roku do użytkowania oddano 1 budynek o powierzchni użytkowej 46 m², w kolejnym roku oddano 3 budynki o łącznej powierzchni użytkowej 415 m², a w 2011 roku oddano 2 budynki o łącznej powierzchni 124 m². Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Nowo oddane mieszkania i budynki niemieszkalne w gminie w latach 2009-2011

	2009 r.	2010 r.	2011 r.
liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania	4	7	8
liczba nowych izb oddanych do użytkowania	22	46	52

powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań (w m ²)	649	918	1.257
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	1	3	2
powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	46	415	124

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	43	49	49
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	369	375	419
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	41.906	44.551	52.711

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczo.

W latach 2010-2012 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, była na podobnym poziomie (43 w 2010 r., po 49 w latach 2011-2012). W analizowanym okresie zwiększała się natomiast liczba przyznanych dodatków (z 369 w 2010 r. do 419 w 2012 r.), rosła również wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (z 41.906 zł w 2010 r. do 52.711 w 2012 r.).

4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM

Analiza sytuacji dziecka w gminie Tuczo została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. W sumie do analizy przedłożono 4 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub, w przypadku ich braku, dyrektorów – z następujących placówek oświatowych:

- Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie – Szkoła Podstawowa (liczba uczniów: 189),
- Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Marcinkowicach (liczba uczniów: 67),
- Szkoła Podstawowa w Płocicznie (liczba uczniów: 58),
- Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie – Gimnazjum (liczba uczniów: 163).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że dwie szkoły zatrudniają pedagoga (ZS – SP, ZS – Gim.), a jedna (ZS – SP) logopedę. Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie uczniów; każda z nich zgłosiła potrzebę zwiększenia liczby dzieci objętych tym rodzajem pomocy (łącznie o 38 osób).

Ogół placówek zapewnia uczniom dostęp do Internetu i umożliwia korzystanie z sali gimnastycznej. Szkoła Podstawowa w Tucznie posiada klasy integracyjne. Uczniowie żadnej placówki nie mają trudności z dojazdem do szkoły.

Wszystkie placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. zajęcia projektowe organizowane ze środków unijnych, koła plastyczne, przyrodnicze, sportowo-rekreacyjne). Jednocześnie placówki prowadzą zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są zajęcia wyrównawcze (4 szkoły), rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoterapeutyczne (po 2) oraz nauczanie indywidualne (1).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 14 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na prowadzące do ubóstwa bezrobocie oraz dysfunkcje występujące w domu odnoszące się do bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców oraz nadużywania przez nich alkoholu. Badani zwracali także uwagę na problem niedostosowania społecznego u dzieci i młodzieży.

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 7. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy

cechy patologii społecznej	obecność poszczególnych cech	
	liczba ujawnionych przypadków	nie występuje
sięganie po alkohol	2 (4)	2
sięganie po narkotyki		4
palenie papierosów	2 (15)	2
ucieczki z domu		4
kradzieże		4
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	1 (1)	2
autoagresja	1 (2)	3
przestępczość ujawniona	2 (2)	2
niszczenie mienia szkolnego	1 (1)	3
udział w grupach negatywnych		4
problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego	3 (6)	1
przemoc w rodzinie		4
zaniedbanie przez dom	3 (3)	1
wykorzystywanie seksualne		4

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli: zaniedbanie przez dom, problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego oraz sięganie przez uczniów po papierosy i alkohol.

Obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców

Ankietowani identyfikowali również obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców. Najczęściej podkreślali potrzebę zdiagnozowania zachowań negatywnych występujących w środowisku szkolnym, głównie kwestię autoagresji oraz agresji i przemocy w grupie rówieśniczej. W opinii ankietowanych trzeba również dokładnie rozpoznać sposoby spędzania czasu wolnego przez uczniów oraz ich potrzeby w tym zakresie.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach

W placówkach oświatowych podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich realizowane i prowadzone są programy profilaktyczne (np. „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Colgate – radosny uśmiech”, „Znajdź

ciekawe rozwiązanie”, „NOE I i NOE II”, „Narkotykom mówię NIE”), a także organizowane są rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi oraz spotkania i warsztaty z psychologiem, terapeutą, pielęgniarką, przedstawicielami Policji i Straży Pożarnej oraz kuratorem sądowym.

Działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w szkołach, badani wskazywali głównie na potrzebę zintensyfikowania działalności profilaktycznej i edukacyjnej służącej przeciwdziałaniu zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży, prawidłowemu pojmowaniu przez nich norm przyjętych w środowisku i społeczeństwie, nabywaniu przez uczniów umiejętności rozwiązywania problemów oraz wzmocnieniu u nich poczucia własnej wartości. Zwrócili również uwagę na konieczność kontynuowania konsultacji psychologicznych oraz podjęcia kroków w kierunku utworzenia świetlicy socjoterapeutycznej.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

Przedstawiciele trzech ankietowanych placówek (ZS – SP, SP w Marcinkowicach, SP w Płocicznie) uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się zebrania, rozmowy indywidualne, podpisywane są kontrakty. Rodzice są również angażowani w pozyskiwanie sponsorów, organizację imprez i uroczystości szkolnych i pozaszkolnych oraz biorą udział w zajęciach projektowych.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciele trzech badanych placówek (ZS – SP, ZS – Gim., SP w Marcinkowicach) stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli przede wszystkim: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Wałczu, Posterunek Policji w Tucznie i Komendę Powiatową Policji w Wałczu, ośrodki zdrowia, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, Nadleśnictwo Tuczno, Bank Spółdzielczy, Sąd Rejonowy w Wałczu, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Stowarzyszenie Karan.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia im szerszego dostępu do pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Wśród innych potrzeb wskazali na konieczność poszerzenia oferty atrakcyjnego spędzania

czasu wolnego oraz prawidłowego wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

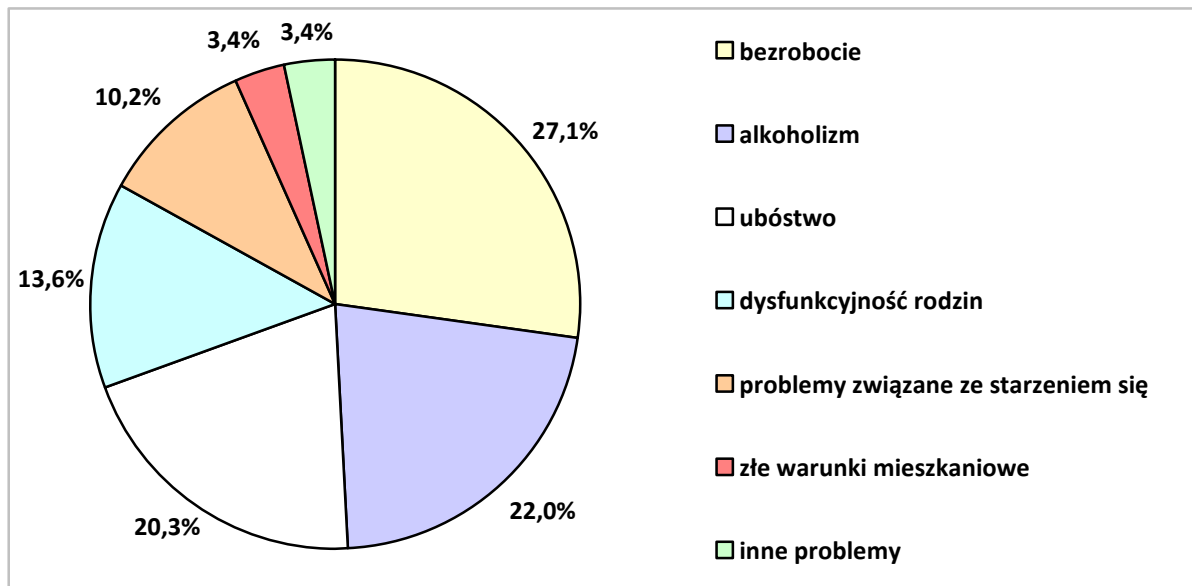
Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na możliwość stałego monitorowania uczniów, w tym ich sytuacji dydaktyczno-wychowawczej oraz prowadzenia pedagogizacji rodziców. Zwracali także uwagę na możliwość zagospodarowania czasu wolnego, m.in. w okresie ferii zimowych i wakacji oraz udzielania pomocy w nauce.

4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, Kościoła) oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 20 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji rodziny i dziecka w gminie.

W pierwszej kolejności poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o wskazanie problemów, które najczęściej dotyczą rodziny mieszkające w gminie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające rodziny mieszkające w gminie

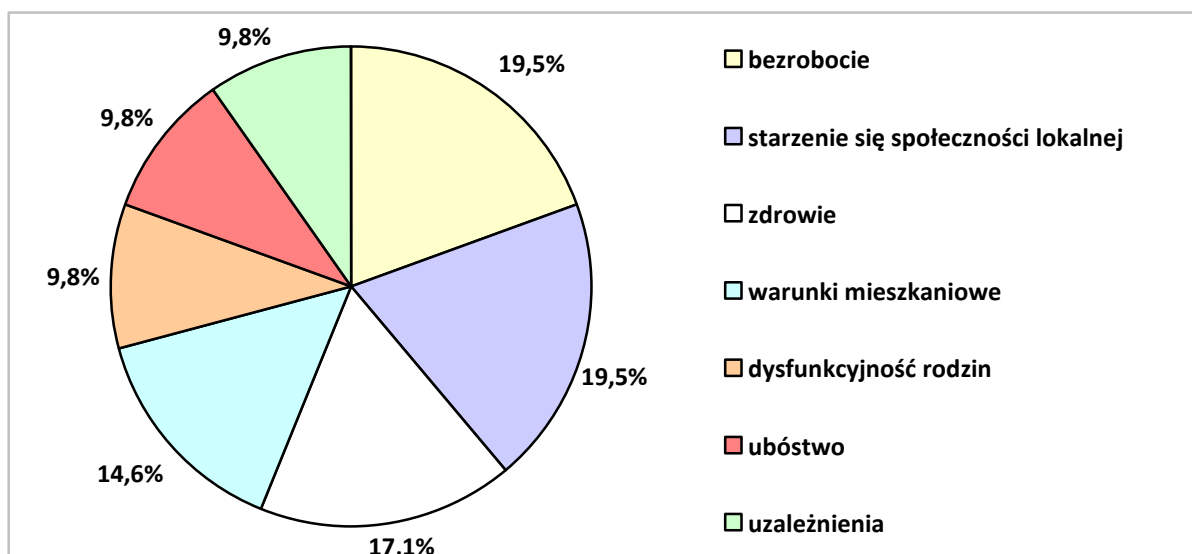

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotykają rodziny mieszkające w gminie, respondenci zaliczyli bezrobocie (27,1%), alkoholizm (22%) oraz ubóstwo (20,3%). Uwagę zwrócili także m.in. na dysfunkcyjność rodzin (13,6%) oraz problemy związane ze starzeniem się (10,2%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niewystarczająca. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowolająca w takich obszarach, jak: bezrobocie i starzenie się społeczności lokalnej (po 19,5%) oraz zdrowie (17,1%) i warunki mieszkaniowe (14,6%).

Czynniki, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w gminie

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie czynników, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w gminie. W odpowiedziach ankietowani najczęściej wspominali o problemach, z którymi zmagają się rodziny, a które rzutują na sytuację dziecka, tj. bezrobociu prowadzącym do ubóstwa oraz bezradności opiekuńczo-wychowawczej. W związku z tym ostatnim problemem ankietowani zwracali uwagę na niski poziom zainteresowania dziećmi ze strony rodziców oraz brak czy też złe wzorce do naśladowania. Podnosili również problem niewystarczającego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, w tym do placówek kulturalnych, miejsc spotkań w godzinach popołudniowych czy kół zainteresowań oraz szkół ponadgimnazjalnych. W przypadkach tych niejednokrotnie barierę stanowi niewielka liczba połączeń komunikacyjnych.

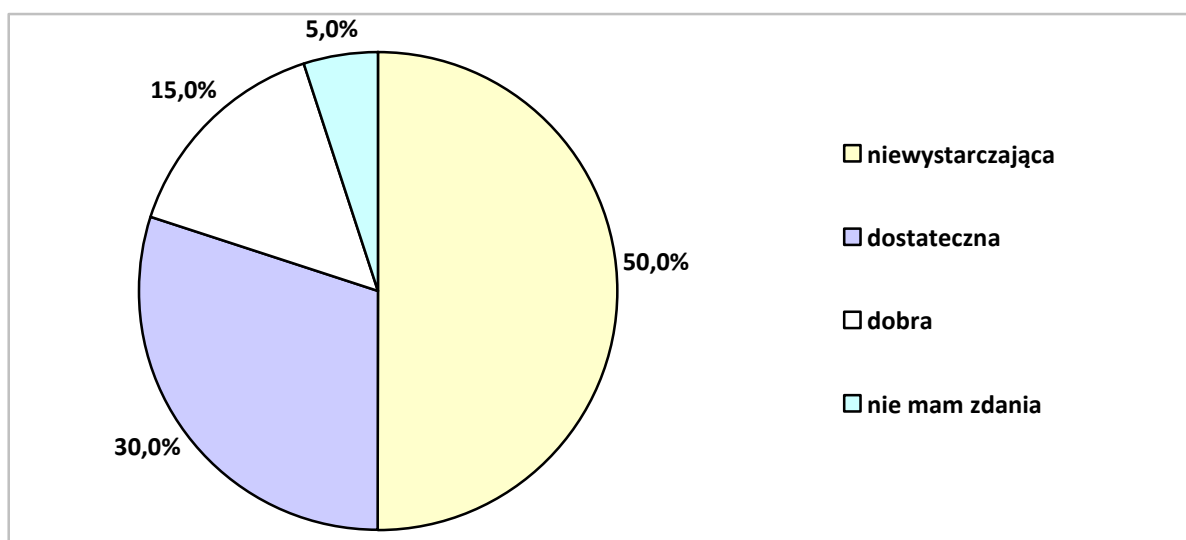
Najważniejsze problemy związane z dziećmi i młodzieżą w gminie

W odpowiedzi na następne pytanie, ankietowani zidentyfikowali problemy, z jakimi zmagają się dzieci i młodzież w gminie. Za najważniejszy z nich uznali nieodpowiednie do potrzeb możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego, co niejednokrotnie przekłada się na demoralizację przejawiającą się w sięganiu po używki (papierosy, alkohol, narkotyki), stosowaniu agresji i przemocy, używaniu wulgaryzmów, dopuszczaniu się aktów przestępczych oraz chuligaństwa.

Innym problemem są ograniczone perspektywy z uwagi na problemy występujące w domu rodzinnym (niski status materialny rodzin, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą) i sytuację na lokalnym rynku pracy. Problemy te, zdaniem respondentów, przyczyniają się także do spadającej motywacji dzieci i młodzieży do nauki (brak systematyczności w realizowaniu obowiązku szkolnego) oraz, w przypadku nikłego zainteresowania ze strony rodziców, pogłębiają ich niedostosowanie społeczne.

Niejako w uzupełnieniu odpowiedzi na pytania o czynniki, które ograniczają prawidłowy rozwój osób w wieku przedprodukcyjnym, oraz o problemy, które występują wśród nich najczęściej, ankietowani wyrazili opinie na temat organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie. Otrzymane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie?

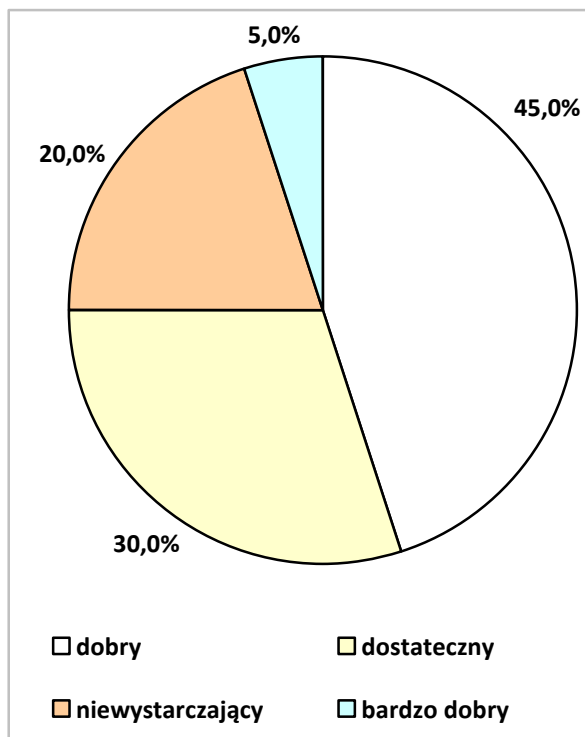

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

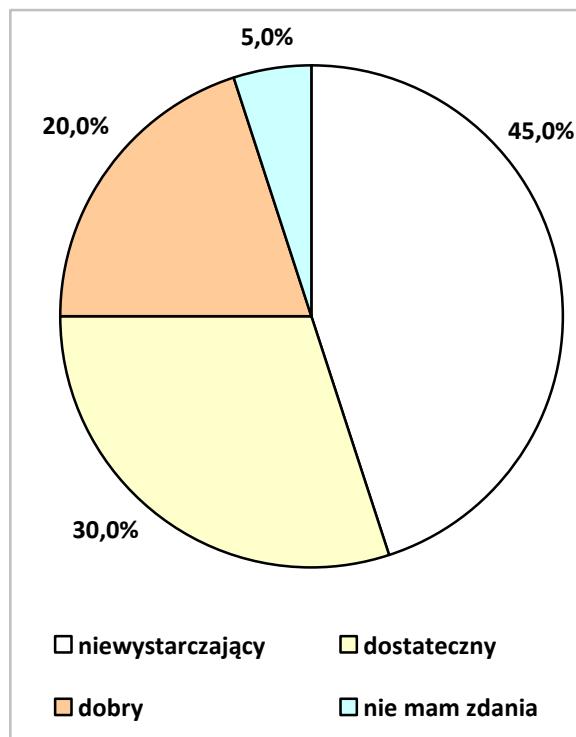
Połowa respondentów negatywnie oceniła organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie, uznając ją za niewystarczającą. Jednocześnie 30% badanych było zdania, że organizacja ta jest na dostatecznym poziomie, a kolejne 15% że na dobrym.

Odpowiadając na następne pytania przedstawiciele środowiska lokalnego wyrazili opinie odnośnie dostępności placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie. Wskazali również deficyty w tym zakresie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie?

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

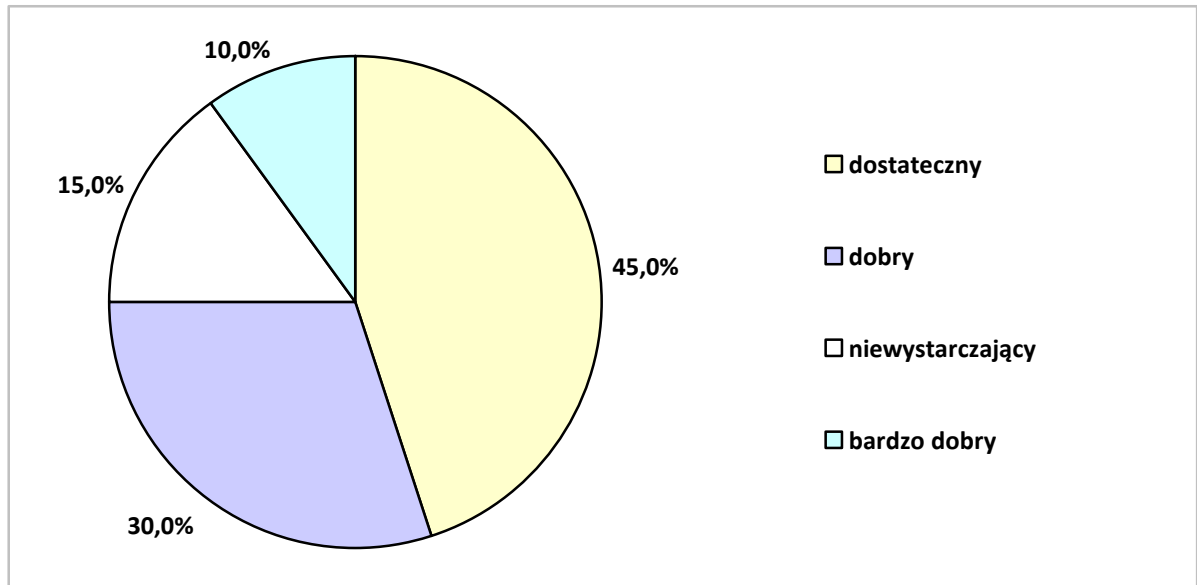
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Łącznie połowa respondentów stwierdziła, że dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie jest dobry lub bardzo dobry. Kolejne 30% uznało go za dostateczny. Negatywną opinię w tej sprawie miało 20% badanych.

Odminną ocenę przedstawili ankietowani w przypadku dostępności placówek kulturalnych. Za niewystarczającą uznało ją 45% badanych, 30% było zdania, że jest ona dostateczna, a kolejne 20% że dobra.

Wskazując placówki oświatowo-wychowawcze oraz kulturalne, których w gminie brakuje bądź do których dostęp jest ograniczony, badani wymieniali najczęściej kino, domy kultury, świetlice wiejskie i socjoterapeutyczne.

Wykres 6. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

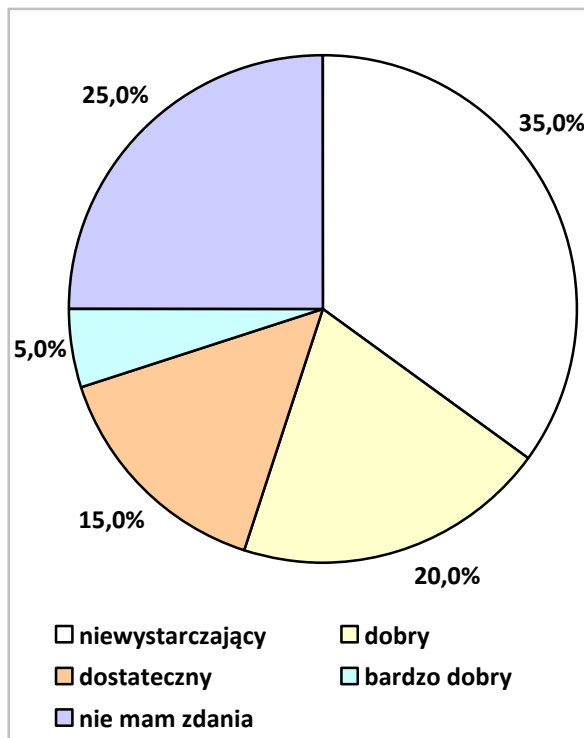
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Blisko połowa badanych (45%) dostatecznie oceniła dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie. Za dobry lub bardzo dobry uznało go łącznie 40% respondentów. Jednocześnie 15% ankietowanych przyznało, że dostępność obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie jest niewystarczająca.

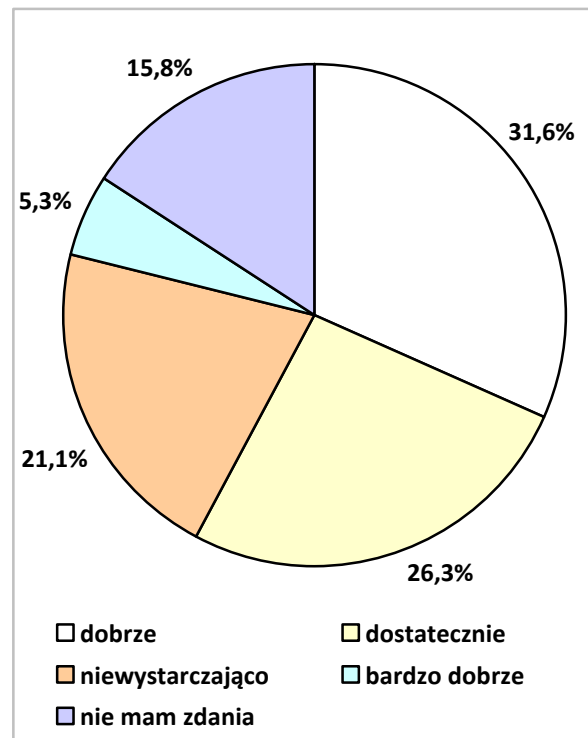
W przypadku infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani dostrzegli niedostatek takich obiektów, jak: basen i boiska sportowe.

W kolejnych pytaniach poproszono ankietowanych o ocenę dostępności wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz opinię na temat prowadzonych w gminie działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych, których adresatami są rodziny i dzieci.

Wykres 7. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie?

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne adresowane do rodzin i dzieci

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Najwięcej respondentów (35%) stwierdziło, że dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie jest niewystarczający. W sumie 25% uznało go za dobry lub bardzo dobry, a 15% za dostateczny. Zdania na ten temat nie miało 25% badanych.

Z lepszą oceną spotkały się realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne, których adresatami są rodziny i dzieci. Większość respondentów (łącznie 57,9%) oceniła je dobrze lub dostatecznie. Negatywną opinię w tej sprawie przedstawiło 21,1% ankietowanych, a 15,8% nie miało na ten temat zdania.

Co zrobić, by poprawić sytuację rodzin, dzieci i młodzieży w gminie?

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji rodzin oraz dzieci i młodzieży. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na zwiększenie liczby miejsc pracy w gminie (m.in. poprzez skuteczne pozyskiwanie inwestorów) oraz zacieśnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałczu (m.in. w zakresie organizacji kursów i szkoleń umożliwiających podniesienie lub zmianę kwalifikacji), co zwiększyłoby szansę na

podjęcie zatrudnienia przez osoby bezrobotne, w tym kończącą edukację młodzież. Za równie istotne uznali poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, m.in. poprzez doposażenie i dofinansowanie działających w gminie świetlic wiejskich, tworzenie nowych miejsc spotkań w godzinach popołudniowych, zwiększenie dostępności placówek kulturalnych oraz organizowanie bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych (pozyskiwanie środków pozabudżetowych na ten cel). W tym kontekście podkreślali także potrzebę wspierania dzieci i młodzieży w dążeniu do samorozwoju, m.in. poprzez motywowanie do nauki i propagowanie idei wolontariatu.

Zdaniem respondentów należy również podjąć kroki w celu zwiększenia zakresu i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom, m.in. poprzez prowadzenie pedagogizacji rodziców, obejmowanie ich pomocą asystenta rodziny i działaniami profilaktycznymi (w ramach warsztatów) oraz zapewnienie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i terapii rodzinnej.

Za ważne działania, które wymagają podjęcia w gminie, respondenci uznali także poprawę warunków mieszkaniowych, m.in. poprzez rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego, oraz ułatwienie (komunikacyjne) młodzieży z gminy dostępu do szkół ponadgimnazjalnych.

Instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci

W ostatnim pytaniu poproszono ankietowanych o podanie instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu w przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci. Wśród nich badani najczęściej wskazywali: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowo-wychowawcze, Urząd Miejski, Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotekę Publiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizacje pozarządowe.

4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie Tuczo świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez MGOPS na pomoc społeczną w gminie w latach 2010-2012.

Tabela 8. Środki finansowe wydatkowane przez MGOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2010-2012

wielkość wydatków	2010 r.	2011 r.	2012 r.
ogółem (w zł)	2.149.811 zł	2.263.963 zł	2.181.253 zł
w tym na świadczenia pomocy społecznej (w zł)	660.643 zł	634.384 zł	597.976 zł
w tym na świadczenia rodzinne (w zł)	1.268.144 zł	1.314.119 zł	1.221.014 zł
na zadania własne gminy (w zł)	718.025 zł	712.673 zł	686.975 zł
na zadania zlecone gminie (w zł)	1.431.786 zł	1.551.290 zł	1.494.278 zł

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczie.

W latach 2010-2012 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez MGOPS na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom. Dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych. W ich ramach największe sumy wydatkowano na realizację świadczeń rodzinnych. Zdecydowanie mniej środków przeznaczano natomiast na realizację zadań własnych. Wśród nich przeważały środki przyznawane na świadczenia pomocy społecznej, głównie na zasiłki okresowe, posiłek (w tym dożywianie dzieci), zasiłki stałe oraz celowe i w naturze.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin i przebywających w nich osób, objętych przez MGOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2010-2012.

Tabela 9. Rodziny i przebywające w nich osoby, objęte pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba rodzin	311	284	245
liczba osób w rodzinach	929	891	779
udział osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	17,8%	17,1%	15%

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczie.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012 spadała z roku na rok (z 929 osób w rodzinach w 2010 r. do 779 osób w rodzinach w 2012 r.). Zmniejszał się również udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy (z 17,8% w 2010 r. do 15% w 2012 r.).

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat typów rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012.

Tabela 10. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012

typy rodzin		liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
		2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
rodziny ogółem		311	284	245	931	894	779
o liczbie osób:	1	90	71	57	90	71	57
	2	41	39	38	82	78	76
	3	54	49	39	162	147	117
	4	63	63	57	252	252	228
	5	38	33	27	190	165	135
	6 i więcej	25	29	27	155	181	166
w tym: rodziny z dziećmi ogółem		172	166	136	727	710	593
o liczbie dzieci:	1	51	46	47	156	142	158
	2	64	62	47	262	253	205
	3	41	40	29	211	205	148
	4	13	14	11	78	84	68
	5	3	4	2	20	26	14
	6	0	0	0	0	0	0
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
rodziny niepełne ogółem		26	36	27	86	132	98
o liczbie dzieci:	1	11	12	11	26	33	29
	2	8	13	6	27	48	19
	3	5	8	9	20	34	44
	4 i więcej	2	3	1	13	17	6
rodziny emerytów i rencistów ogółem		69	68	38	211	217	107
o liczbie osób:	1	11	8	5	11	8	5
	2	18	17	12	36	34	24
	3	19	16	11	60	48	33
	4 i więcej	21	27	10	104	127	45

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczo.

Analiza struktury rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012 wykazała, iż najliczniejszą grupę stanowiły osoby samotne (w 2010 r. 90, w 2011 r. 71, a w 2012 r. 57). Kolejną grupę tworzyły rodziny czteroosobowe (w 2010 r. 63, w 2011 r. 63, w 2012 r. 57).

Podobnie wyglądała struktura beneficjentów biorąc pod uwagę poszczególne typy rodzin. W przypadku rodzin z dziećmi największą grupę w latach 2010-2012 stanowiły rodziny posiadające dwoje dzieci (w 2010 r. 64, w 2011 r. 62, a w 2012 r. 47) i jedno dziecko (w 2010 r. 51, w 2011 r. 46, a w 2012 r. 47). Jeśli chodzi o rodziny niepełne, to najliczniejszymi grupami były rodziny posiadające jedno dziecko (w 2010 r. 11, w 2011 r. 12,

w 2012 r. 11). Z kolei w odniesieniu do rodzin emerytów i rencistów największe grupy beneficjentów w latach 2010-2012 stanowiły rodziny czteroosobowe i większe (w 2010 r. 21, w 2011 r. 27, a w 2012 r. 10).

Najliczniej reprezentowane grupy wśród osób i rodzin objętych wsparciem przez MGOPS stanowiły charakteryzujące się niskim poziomem dochodów osoby i rodziny dotknięte ubóstwem i bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2012

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
ubóstwo	226	224	196	624	694	622
potrzeba ochrony macierzyństwa	57	67	82	245	285	377
bezrobocie	171	172	157	496	560	514
niepełnosprawność	75	80	71	215	211	191
długotrwała lub ciężka choroba	42	32	43	110	75	98
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	27	7	53	123	349	222
przemoc w rodzinie	3	7	7	12	30	32
alkoholizm	22	21	25	44	50	37

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczie.

Analizując przyczyny przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2010-2012 należy stwierdzić, iż głównymi powodami udzielania wsparcia w gminie były niski status materialny beneficjentów oraz bezrobocie. Warto też zwrócić uwagę na fakt, że trzecią przyczynę świadczenia przez Ośrodek pomocy stanowiła potrzeba ochrony macierzyństwa, czwartą bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a piątą niepełnosprawność.

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez MGOPS wpływały na formę udzielanego rodzinom wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w latach 2010-2012

formy pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2010 r.	2011 r.	2012r.
pieniężna	280	252	220	816	761	669
rzeczowa	129	119	109	568	543	480
praca socjalna	191	271	228	484	866	725
poradnictwo specjalistyczne	0	3	12	0	12	51
schronienie	5	1	1	5	1	1

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczo.

W latach 2010-2012 najczęściej udzielaną rodzinom zamieszkującym w gminie formą wsparcia była praca socjalna. Opierała się ona głównie na metodzie indywidualnego przypadku, z wykorzystaniem techniki kontraktu socjalnego. W ramach pracy socjalnej MGOPS współpracował ze służbą zdrowia, kuratorium oświaty, placówkami zajmującymi się przeciwdziałaniem uzależnieniom, zakładem opiekuńczo-lecznym, placówkami oświatowymi, pedagogami szkolnymi, policją, kuratorami sądowymi, poradnią zdrowia psychicznego, powiatowym urzędem pracy. Liczba osób w rodzinach objętych przez Ośrodek pracą socjalną ulegała wahaniom (484 w 2010 r., 866 w 2011 r., 725 w 2012 r.).

Istotnym rodzajem pomocy była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków okresowych, zasiłków stałych oraz celowych i w naturze. Liczba osób w rodzinach objętych tym rodzajem wsparcia spadała z roku na rok (z 816 w 2010 r. do 669 w 2012 r.).

Kolejną co do częstości przyznawania formą pomocy była pomoc rzeczowa. Przede wszystkim była ona realizowana poprzez świadczenie posiłku w ramach Rządowego Programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", z którego korzystały dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych. Posiłek przyznawano także osobom samotnym. Generalnie liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia rzeczowego w analizowanym okresie spadała z roku na rok (568 w 2010 r., 543 w 2011 r., 480 w 2012 r.).

Poradnictwo specjalistyczne odgrywało mniejszą rolę w ramach udzielanej przez MGOPS pomocy, choć liczba osób w rodzinach nim objętych w 2012 roku znacznie wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego (z 12 do 51).

W analizowanym okresie Ośrodek świadczył również pomoc w postaci schronienia. W 2010 roku tego rodzaju pomoc otrzymało 5 osób, a w latach 2011-2012 po 1 osobie.

W 2012 roku 18 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objętych było wsparciem 2 asystentów rodziny. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 4 miesiące. W przypadku większości rodzin (13) asystent

zakończył z nimi pracę ze względu na osiągnięcie założonych celów, w odniesieniu do 5 rodzin koniec pracy asystenta wynikał z potrzeby zmiany metody pracy.

Od 2011 roku działalność na rzecz rodzin dotkniętych problemem przemocy w gminie prowadzi Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład wchodzi: przedstawiciele Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, administracji samorządowej, kościoła oraz kurator sądowy. Zespół realizuje zadania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzi także procedurę „Niebieskie Karty”.

Ważną rolę w działalności MGOPS-u na rzecz rodzin odgrywała również realizacja współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego i opracowanego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projektu pn. „Druga szansa”. Wdrożenie zadania zostało rozpisane na lata 2008-2014, a jego celem jest wzmocnienie instytucji rodziny poprzez wsparcie w zakresie aktywnej integracji i pracy socjalnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu gminy Tuczo. W 2012 roku w jego ramach przeprowadzone zostały warsztaty kompleksowe (szkoła dla rodziców, aktywne metody poruszania się po rynku pracy, umiejętność zarządzania budżetem domowym, trening psychospołeczny, zajęcia z terapeutą od uzależnień i radcą prawnym) oraz warsztaty edukacyjno-wychowawcze. Uczestnicy projektu zostali objęci wsparciem animatora rodziny i pracownika socjalnego. Wydatki na realizację projektu wyniosły łącznie 154.360 zł, w tym 130.965 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, 7.009 zł z budżetu państwa i 16.386 zł z budżetu gminy.

W latach 2010-2012 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczie w ramach realizowanych zadań przyznawał również świadczenia rodzinne. Wysokość kwot przeznaczanych na ten cel ulegała wahaniom i w kolejnych latach wyniosła: w 2010 r. 1.268.144 zł, w 2011 r. 1.314.119 zł, a w 2012 r. 1.221.014 zł. Dane szczegółowe dotyczące przyznanych świadczeń rodzinnych w 2012 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2012 roku

rodzaj świadczenia	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba przyznanych świadczeń
zasiłek rodzinny	273	5.698
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	21	21

dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	20	97
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	23	314
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	19	227
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	209	339
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	75	757
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	64	929
zasiłek pielęgnacyjny	99	1.181
świadczenie pielęgnacyjne	39	426
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	37	38
liczba świadczeń rodzinnych ogółem	878	10.027

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczo.

W 2012 roku w ramach realizacji świadczeń rodzinnych najczęściej przyznawanym świadczeniem był zasiłek rodzinny (5.698 świadczeń), który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również zasiłek pielęgnacyjny i dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz świadczenia pielęgnacyjne.

Świadczenie alimentacyjne stanowiło kolejną formę wsparcia świadczoną rodzinom przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczo. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie alimentacyjne	30	38	38
liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	603	669	693
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	147.195 zł	182.329 zł	206.588 zł

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczo.

Liczba mieszkańców gminy, którym w latach 2011-2012 przyznano świadczenie alimentacyjne, wzrosła w porównaniu z rokiem 2010. W analizowanym okresie zwiększyła się liczba wypłacanych świadczeń (z 603 w 2010 r. do 693 w 2012 r.) oraz kwota wydatkowana na ten cel (z 147.195 zł w 2010 r. do 206.588 zł w 2012 r.).

W uzupełnieniu powyższych danych warto odnotować, że w Wałczu funkcjonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które jako jednostka powiatowa obejmuje zasięgiem działania również mieszkańców gminy. Wybrane dane dotyczące działalności PCPR w odniesieniu do ludności gminy Tuczo w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2010-2012

	2010 r.	2011 r.	2012 r.
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	3	3	3
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	3
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	3
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	0	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu.

W latach 2010-2012 nie zgłoszono do adopcji i nie adoptowano żadnego dziecka z gminy. W analizowanym okresie liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych była taka sama (po 3), przy czym w tej formie opieki nie umieszczono żadnego nowego dziecka.

Jeśli chodzi o pobyt dzieci z gminy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w 2012 roku umieszczono w nich 3 dzieci. W tym samym roku usamodzielniono również 1 dziecko z gminy.

4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

Dzieci i rodziny z gminy Tuczo obejmowane są także wsparciem ze strony Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wałczu. Jednostka ta jest specjalistyczną placówką oświatową, której celem jest wspomaganie rozwoju oraz efektywności uczenia się dzieci i młodzieży, pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz udzielanie dzieciom i młodzieży, ich rodzicom lub opiekunom, nauczycielom i wychowawcom, pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej.

W roku szkolnym 2011/2012 Poradnia objęła pomocą 90 dzieci z gminy, w tym 14 dzieci w wieku przedszkolnym, 45 uczniów szkół podstawowych, 19 uczniów szkół gimnazjalnych, 12 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do przyczyn zgłoszeń do Poradni należały: wady wymowy, opóźnienie rozwoju psychoruchowego, trudności w nauce, specyficzne trudności w nauce, zaburzenia zachowania oraz niepełnosprawność, w tym sprzężona. Formami udzielanej pomocy były natomiast: terapia logopedyczna, diagnoza rozwoju umysłowego (w ślad za tym odpowiednio: orzeczenie, opinia, informacja), socjoterapia i psychoterapia.

Dzieci z gminy otrzymały m.in. orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego i kształcenia specjalnego (z uwagi na upośledzenie umysłowe, niepełnosprawność sprzężoną i słabowidzenie), opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych w szkole, specyficznych trudności w nauce i skierowania do gimnazjum dla dorosłych, zostały także objęte terapią logopedyczną, socjoterapią, psychoterapią, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i poradnictwem.

Na terenie Zespołu Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo działa Punkt Konsultacyjny Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wałczu. W roku szkolnym 2011/2012 wsparciem psychologicznym w ramach badań indywidualnych i spotkań grupowych objęto odpowiednio 34 i 11 osób, które zgłosiły się z takimi problemami, jak: ogólne trudności w nauce (17), specyficzne trudności w nauce (dysleksja; 5), niepełnosprawność umysłowa (3) i zaburzenia zachowania i emocji (19). Z kolei z pomocy pedagogicznej w ramach badań indywidualnych skorzystało 18 osób, z porad dla rodziców po badaniach 9 osób, a konsultacjami z pedagogiem szkolnym objętych zostało 21 osób. Do przyczyn zgłoszenia się do Punktu po wsparcie pedagoga należały: ogólne trudności w nauce (11), specyficzne trudności w nauce (dysleksja; 3) oraz niepełnosprawność umysłowa (3). Dla uczniów szkoły zorganizowano również warsztaty dotyczące zasad efektywnego uczenia się i nowoczesnych technik uczenia się (po 2 godziny).

4.7. PRZESTĘCZOŚĆ WŚRÓD NIELETNICH

Według danych Posterunku Policji w Tuczo w 2012 roku na podległym mu terenie odnotowano 1 przestępstwo popełnione przez nieletniego w wieku 15 lat. Polegało ono na kradzieży.

4.8. RODZINA I DZIECKO POD KURATELĄ SĄDOWĄ

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 ze zmianami), kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

Według danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Wałczu na początku 2013 roku nadzorem kuratora w gminie Tuczo objętych było 14 rodzin w sprawach opiekuńczych (22 osoby dorosłe i 33 małoletnich dzieci) oraz 6 osób nieletnich w sprawach nieletnich. Z kolei Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Dorosłych przy Sądzie Rejonowym w Wałczu w 2012 roku prowadził w gminie Tuczo 46 spraw dotyczących dozorów (w tym 33 sprawy, w których została warunkowo zawieszona kara pozbawienia wolności i 13 spraw, w których osoby zostały warunkowo przedterminowo zwolnione), 9 spraw, w których została warunkowo zawieszona kara pozbawienia wolności bez orzeczonego dozoru (kontrola okresu próby), 3 sprawy, w których orzeczona została kara ograniczenia wolności w formie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz 3 sprawy dotyczące skierowania do prac użytecznych za wcześniej orzeczoną grzywnę. Kuratorzy ds. dorosłych przeprowadzają również wywiady jednorazowe w stosunku do osób, które weszły w konflikt z prawem, a które nie mają dozoru kuratorskiego.

4.9. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku programu wspierania rodziny stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stał się obszar rodziny, dziecka i młodzieży.

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie dysfunkcjom rodzin • prowadzenie efektywnej pracy socjalnej • przeprowadzanie analiz potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • zapewnianie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego • koordynowanie działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • podejmowanie działań w celu zwiększenia dostępności opieki przedszkolnej w gminie • rozwijanie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w gminie • podejmowanie działań mających na celu podniesienie poziomu nauczania • dostosowywanie oferty spędzania czasu wolnego do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w gminie na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia • podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności opieki medycznej w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań w zakresie rozwoju i zwiększenia dostępności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie • brak działań na rzecz rozwoju szkolnictwa ponadgimnazjalnego
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie • dostateczne rozpoznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • możliwość podniesienia skuteczności udzielanej pomocy dzięki koordynowaniu działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • odpowiednia dostępność opieki przedszkolnej, szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie • zadowalający poziom nauczania w placówkach oświatowych • rosnąca liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty spędzania czasu wolnego • istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • rosnąca liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży • zwiększająca się świadomość zdrowotna mieszkańców gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • nieodpowiednie warunki do prowadzenia pracy socjalnej (trudne warunki lokalowe MGOPS-u) • rosnąca liczba rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego • brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • brak możliwości kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadgimnazjalnym w gminie • nieodpowiednia dostępność opieki medycznej w gminie

4.10. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE

Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko, są instytucje i organizacje które działają na terenie danej gminy, bądź obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców. W gminie Tuczo oraz w jej sąsiedztwie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje mające w orbicie swoich zainteresowań rodzinę i dziecko. Ich wykaz zawiera poniżej przedstawiona tabela.

Tabela 16. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Miejski w Tucznie	ul. Wolności 6, 78-640 Tuczo
2.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie	ul. Wolności 12, 78-640 Tuczo
3.	Publiczne Przedszkole w Tucznie	ul. Wolności 3, 78-640 Tuczo
4.	Publiczne Przedszkole w Tucznie, Oddział zamiejscowy w Marcinkowicach	Marcinkowice, 78-640 Tuczo
5.	Publiczne Przedszkole w Tucznie, Oddział zamiejscowy w Płocicznie	Płocicznie, 78-640 Tuczo
6.	Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie – Szkoła Podstawowa	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
7.	Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie – Gimnazjum	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
8.	Szkoła Podstawowa w Płocicznie	Płocicznie 22, 78-640 Tuczo
9.	Szkoła Podstawowa w Marcinkowicach	Marcinkowice 45, 78-640 Tuczo
10.	Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie	ul. Wolności 26b, 78-640 Tuczo
11.	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tucznie	ul. Wolności 14, 78-640 Tuczo
12.	Filia Biblioteczna w Marcinkowicach	Marcinkowice 45, 78-640 Tuczo
13.	Świetlica miejska – Tuczo	ul. Wolności 26, 78-640 Tuczo
14.	Świetlica wiejska – Jamienko	Jamienko, 78-640 Tuczo
15.	Świetlica wiejska – Jeziorki	Jeziorki, 78-640 Tuczo
16.	Świetlica wiejska – Lubiesz	Lubiesz, 78-640 Tuczo
17.	Świetlica wiejska – Marcinkowice	Marcinkowice, 78-640 Tuczo
18.	Świetlica wiejska – Martew	Martew, 78-640 Tuczo
19.	Świetlica wiejska – Miłogoszcz	Miłogoszcz, 78-640 Tuczo
20.	Świetlica wiejska – Rusinowo	Rusinowo, 78-640 Tuczo
21.	Świetlica wiejska – Rzeczyca	Rzeczyca, 78-640 Tuczo
22.	Świetlica wiejska – Strzalin	Strzalin, 78-640 Tuczo
23.	Świetlica wiejska – Zdbowo	Zdbowo, 78-640 Tuczo
24.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucznie	ul. Wolności 6, 78-640 Tuczo
25.	Punkt Konsultacyjny w Tucznie	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
26.	Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Tucznie	ul. Wolności 12, 78-640 Tuczo
27.	Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy NZOZ Poradni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Wałczu	ul. Kościuszkowców 10, 78-600 Wałcz

28.	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ustroń Leśna” w Tucznie	ul. Staszica 5, 78-640 Tuczo
29.	„Konmed” Świadczenia Medyczne Podstawowa Opieka Zdrowotna w Tucznie	ul. Gdańska 3, 78-640 Tuczo
30.	Przychodnia Lekarska „Salus” w Tucznie	ul. Wolności 55, 78-640 Tuczo
31.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu	ul. Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego 54, 78-600 Wałcz
32.	Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu	ul. Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego 54, 78-600 Wałcz
33.	Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu	ul. Wojska Polskiego 41, 78-600 Wałcz
34.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu	ul. Południowa 10b, 78-600 Wałcz
35.	Punkt Konsultacyjny Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie Zespołu Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
36.	Komenda Powiatowa Policji w Wałczu, Posterunek Policji w Tucznie	ul. Wolności 10, 78-640 Tuczo
37.	Komenda Powiatowa Policji w Wałczu	ul. Kościuszki 33, 78-600 Wałcz
38.	Sąd Rejonowy w Wałczu	ul. Sądowa 2, 78-600 Wałcz
39.	Stowarzyszenie Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech” w Wałczu	ul. Nowomiejska 2, 78-600 Wałcz
40.	ZS „Jedność” Tuczo	ul. Wolności 79, 78-640 Tuczo
41.	UKS „Maratończyk” w Płocicznie	Płocicznie 22, 78-640 Tuczo
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Tygrysy” w Tucznie	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
43.	UKK „Shotokan” w Tucznie	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo
44.	Caritas Parafii Tuczo	ul. Moniuszki 1, 78-640 Tuczo
45.	Szkolne Koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci przy Zespole Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie	ul. Świerczewskiego 41, 78-640 Tuczo

Dane Urzędu Miejskiego w Tucznie.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Tuczno na lata 2014-2016 jest następujący:

**Wspieranie rodzin i dzieci w gminie Tuczno,
zaspakajanie ich potrzeb, zapewnianie im bezpieczeństwa
oraz możliwości rozwoju w środowisku lokalnym**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań. Wśród tych ostatnich pogrubioną czcionką oznaczono te, które mają charakter priorytetowy.

Cel operacyjny 1.:

Wspomaganie rodzin w środowisku lokalnym poprzez:

- **zwiększanie potencjału rozwojowego rodzin,**
- **wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,**
- **zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.**

Działania do celu operacyjnego 1.:

- Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin.
- Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
- Doskonalenie form pracy socjalnej z rodziną.
- Zwiększenie dostępności dla rodzin oraz osób samotnie wychowujących dzieci poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego, prawnego, terapeutycznego), terapii rodzinnej i mediacji.
- Ustanawianie, w razie potrzeby, rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
- Zatrudnienie, w razie możliwości, kolejnych asystentów rodziny.
- W razie potrzeby opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.
- Wzmacnianie więzi rodzinnych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.
- Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.
- Udzielanie przez MGOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
- Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci.
- Promowanie wśród rodzin zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej.
- Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz rodzin ubogich.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki

i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

- Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz rodzin, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
- Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, placówek wsparcia dziennego, prokuratury rejonowej, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

Cel operacyjny 2.:

Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju poprzez:

- **podnoszenie poziomu wychowania i edukacji, udzielanie pomocy uczniom ubogim, uzdolnionym i niepełnosprawnym,**
- **rozwijanie środowiskowych form wsparcia dzieci i młodzieży,**
- **zwiększanie możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży w kulturze, sporcie i rekreacji.**

Działania do celu operacyjnego 2.:

- Podjęcie działań w kierunku zapewnienia w gminie opieki dzieciom do lat 3.
- Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt (w tym komputerowy) i programy nauczania.
- Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej, m.in. poprzez zwiększenie w szkołach liczby zajęć edukacyjnych i wychowawczych – w miarę zapotrzebowania i możliwości finansowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki), organizowanie zajęć wyrównawczych, dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz w kulturze, sporcie i rekreacji, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły.
- Organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych, przyznawanie im stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w miarę możliwości finansowych gminy.
- Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych poprzez tworzenie klas integracyjnych, prowadzenie nauczania indywidualnego, likwidowanie barier

architektonicznych, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły.

- Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
- Rozwijanie sieci i oferty świetlic w gminie.
- Wzbogacanie ofert zajęć pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.
- Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie i wyposażenie jej w odpowiedni sprzęt.
- Propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych, m.in. w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los.
- Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz dzieci współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Cel operacyjny 3.:

Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego poprzez:

- **zaspakajanie potrzeb zdrowotnych i rehabilitacyjnych rodzin i dzieci,**
- **przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zjawisku przemocy w rodzinie,**
- **wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u rodzin i dzieci.**

Działania do celu operacyjnego 3.:

- Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
- Przeprowadzanie cyklicznych badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.
- Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
- Zwiększenie dostępu do opieki lekarskiej (w specjalistycznej) w gminie.
- Opracowywanie, realizowanie lub współdziałanie placówek oświatowych w realizacji edukacyjnych programów prozdrowotnych.
- Zwiększenie dostępności rehabilitacji dla rodzin i dzieci, m.in. poprzez zapewnienie transportu do placówek świadczących usługi w tym zakresie.
- Opracowywanie i realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości; włączanie w ich realizację policjantów.
- Monitorowanie środowiska dzieci i młodzieży pod kątem występowania problemu przemocy.

- Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
- Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, m.in. funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego.
- Organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, włączanie rodziców w działalność edukacyjno-informacyjną.
- Patrowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
- Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

5. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Tuczo na lata 2014-2016 mają charakter ciągły. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz Tuczo, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny w Tuczo, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Partnerami w realizacji działań są z kolei: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu, Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu, Punkt Konsultacyjny Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie Zespołu Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo, Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu, placówki służby zdrowia, Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy NZOZ Poradni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Wałczu, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, Sąd Rejonowy w Wałczu, kuratorzy sądowi, Policja, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Źródłami finansowania działań będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Do oceny stopnia wdrożenia działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów operacyjnych zostaną wykorzystane poniżej przedstawione wskaźniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią i mediacją,
- liczba rodzin wspierających oraz liczba rodzin przez nie wspieranych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich opieką,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz liczba rodzin nimi objętych,
- liczba zorganizowanych imprez dla rodzin,

- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka.

Cel operacyjny 2.:

- liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba dzieci do lat 3 objętych opieką,
- liczba doposażonych placówek oświatowych,
- liczba zajęć wychowawczych i edukacyjnych,
- liczba uczniów objętych pomocą stypendialną i zasiłkami szkolnymi,
- liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych,
- liczba uczniów dowożonych do szkół,
- liczba uczniów uzdolnionych, którym przyznano stypendia,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba uczniów niepełnosprawnych dowożonych do szkół,
- liczba uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz liczba dzieci i młodzieży nimi objętych,
- liczba świetlic oraz liczba dzieci z nich korzystających,
- liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- liczba wolontariuszy,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych.

Cel operacyjny 3.:

- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba dzieci i młodzieży objętych cyklicznymi badaniami,

- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób korzystających z rehabilitacji,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
- stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Kierownik MGOPS-u przedstawia je Burmistrzowi i Radzie Miejskiej wraz z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w terminie zgodnym z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5.1. PROJEKTY

Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad programem. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze wspierania rodzin, dzieci i młodzieży. Projekty stanowią „bank pomysłów”, tzn. ich realizacja jest wskazana, ale możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Projekt 1. „Druga szansa”

Wnioskodawca projektu

Gmina Tuczo – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie, ul. Wolności 12, 78-640 Tuczo.

Cel główny projektu

Wzmocnienie instytucji rodziny poprzez wsparcie w zakresie aktywnej integracji i pracy socjalnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu gminy Tuczo.

Cele szczegółowe projektu

- podniesienie kompetencji wychowawczych,
- poprawa dostępu do rynku pracy,

- zwiększenie motywacji do działania i wiary we własne siły,
- upowszechnianie pracy socjalnej.

Miejsce realizacji projektu

Gmina Tuczo.

Beneficjenci projektu

Mieszkańcy gminy Tuczo – 16 osób, w tym 10 osób bezrobotnych i 6 osób nieaktywne zawodowo (w tym 2 osoby niepełnosprawne).

Czas realizacji projektu

01.01.2013 r. – 31.12.2014 r.

Projekt 2. „Szkoła wspiera rodziny swoich uczniów”

Wnioskodawca projektu

Szkoła Podstawowa w Płocicznie, Płociczno 22, 78-640 Tuczo.

Cel główny projektu

Pomoc pedagogiczna rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe projektu:

- organizowanie spotkań z pedagogiem, psychologiem i terapeutą,
- tworzenie przez szkołę systemu opieki pozalekcyjnej,
- zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
- organizowanie zajęć psychoprophylaktycznych, psychologicznych, socjoterapeutycznych, terapii pedagogicznej.

Miejsce realizacji projektu

Szkoła Podstawowa w Płocicznie, Płociczno 22, 78-640 Tuczo.

Beneficjenci projektu

Uczniowie i rodziny uczniów Szkoły Podstawowej w Płocicznie.

Partnerzy w realizacji projektu

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu,
- poradnie terapeutyczne.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny 2013/2014.

Projekt 3. „Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”

Wnioskodawca projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie, Szkoła Podstawowa, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Cel główny projektu

Dbanie o bezpieczeństwo w szkole i poza nią.

Cele szczegółowe projektu

Edukacja w zakresie zasad bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią.

Miejsce realizacji projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie, Szkoła Podstawowa, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Beneficjenci projektu

Uczniowie klas 4-6 Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny 2013/2014.

Projekt 4. „Owoce w szkole”

Wnioskodawca projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie, Szkoła Podstawowa, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Cel główny projektu

Dożywianie dzieci i promowanie zdrowego stylu odżywiania się.

Cele szczegółowe projektu

- dostarczenie porcji zdrowych owoców,
- promocja zdrowia.

Miejsce realizacji projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie, Szkoła Podstawowa, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Beneficjenci projektu

Uczniowie klas 1-3 Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie.

Partnerzy w realizacji projektu

Las Bór” Człopa – dostawca owoców.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny 2013/2014.

Projekt 5. „Szkoła bez przemocy”

Wnioskodawca projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo, Gimnazjum, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Cel główny projektu

Przeciwdziałanie przemocy w szkole.

Cele szczegółowe projektu

- zmiana świadomości na temat problemu przemocy,
- zmiana postaw wobec przemocy.

Miejsce realizacji projektu

Zespół Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo, ul. Świerczyńskiego 41, 78-640 Tuczo.

Beneficjenci projektu

Uczniowie Zespołu Szkół im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo.

Partnerzy w realizacji projektu

- prasa regionalna,
- Fundacja „Orange”.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny 2013/2014.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2010-2012

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2010-2012

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2010-2012

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2010-2012

Tabela 5. Nowo oddane mieszkania i budynki niemieszkalne w gminie w latach 2009-2011

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2010-2012

Tabela 7. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy

Tabela 8. Środki finansowe wydatkowane przez MGOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2010-2012

Tabela 9. Rodziny i przebywające w nich osoby, objęte pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012

Tabela 10. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2010-2012

Tabela 11. Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2012

Tabela 12. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w latach 2010-2012

Tabela 13. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2012 roku

Tabela 14. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2010-2012

Tabela 15. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2010-2012

Tabela 16. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy

Wykresy:

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające rodziny mieszkające w gminie

Wykres 2. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca

Wykres 3. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie?

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie?

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

Wykres 6. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

Wykres 7. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie?

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne adresowane do rodzin i dzieci